

2025

Reilun kaupan vuosiraportti

FAIRTRADE
FINLAND

Reilun kaupan vuosi

Sivu 4

Yhteis- kunnallinen vaikuttaminen & viestintä

Sivu 10

Kehitys- yhteistyö- ohjelma

Sivu 16

HREDD- osaamis- keskus

Sivu 22

ALKUSANAT

Reseptimme on yhteistyö

Reilun kaupan asema säilyi vakaana, vaikka epävarma taloustilanne leimasi vuotta 2025. Joissakin avaintuotteissamme nähtiin jo selvä käänne parempaan, uusi kehitysyhteistyöohjelmamme sai kasvavan rahoituksen, ja roolimme Reilun kaupan globaalin verkoston työssä vahvistui entisestään.

Maailma muuttuu nopeasti ja edellyttää uudistumiskykyä. Samalla tarve eri sektoreita kattavasti yhdistävälle yhteistyölle kasvaa, ja se on aina ollut vahvuutemme ja suhdanteiden yli kantaneen menestyksemme salaisuus. Eri toimijoiden leikkauspisteessä olevilta vahvoilta perustuksilta on hyvä ponnistaa eteenpäin. Katseemme on tulevassa – rakennetaan se yhdessä.

Janne Sivonen

Reilu kauppa ry:n toiminnanjohtaja

Yhdistyksen vuosi 2025

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan tuotot olivat **4,9 miljoonaa euroa** (2024: 5,0 milj. euroa), joista lisenssitulojen osuus oli 1,0 miljoonaa euroa (2024: 1,0 milj. euroa) ja kehitysyhteistyön 3,3 miljoonaa euroa (2024: 3,5 milj. euroa).

Ulkoministeriön tuki kehitysyhteistyölle oli 1,98 miljoonaa euroa, Fairtrade Internationalin tuki ihmisoikeustyön osaamiskeskukselle 390 000 euroa ja EU-rahoitus metsäkatohankkeelle 40 000 euroa.

Reilun kaupan vuosi

LUOTETTAVA KUMPPANI

”

Yrityskumppaneidemme luottamus meitä kohtaan on työmme perusta. Voimme edistää reilumpaa kaupankäyntiä vain hyvässä yhteistyössä koko toimitusketjun kanssa.”

Asiakkuusjohtaja Heli Le

2,1 M

Suomen ja Baltian myynneistä kertyi yli **2,1 miljoonaa euroa** Reilun kaupan lisää, jota käytetään viljelijöiden ja työntekijöiden valitsemalla tavalla koko yhteisön hyödyksi.

72%

suomalaisista luottaa siihen, että Reilu kauppa edistää viljelijän etua. Luottamus kasvoi edellisestä vuodesta.

95%

kotimaan yrityskumppaneistamme arvioi Reilun kaupan luotettavaksi kumppaniksi.

REILUN KAUPAN VUOSI 2025

Kohokohdat 2025

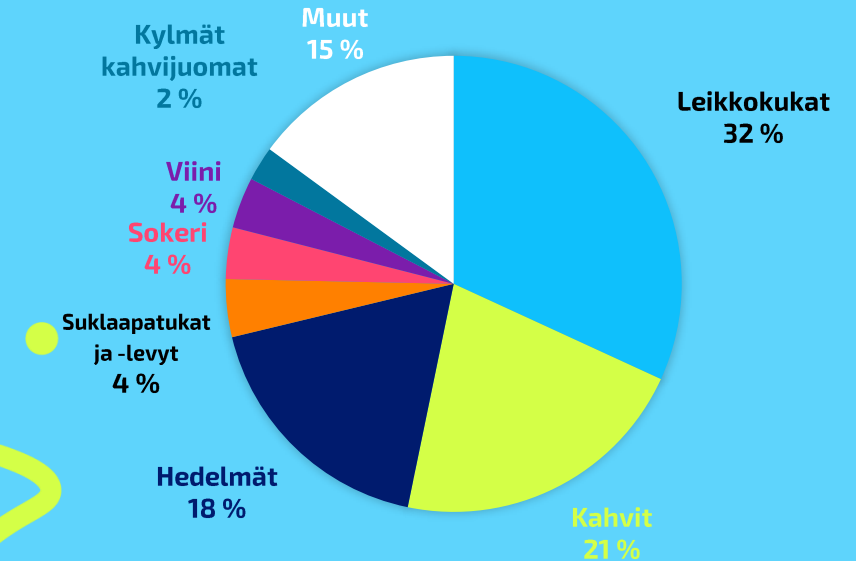
Reilun kaupan viime vuoden menestyneimmät tuoteryhmät olivat kukat, viini ja kylmät kahviuomat. Menestystä siivittivät erityisesti uudenlaiset ja innovatiiviset tuoteartikkelit ja vahva kampanjointi.

Julkisessa keskustelussa erityisen mielenkiinnon kohteena oli Reilun kaupan tarjoama **uusi sertifiointi kotimaiselle marjanpöiminnalle**.

Myös hanketyömme Afrikassa kiinnosti, ja saimme suomalaisryityksiä mukaan hankkeisiin, joissa kartoitetaan ja vähennetään haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia dialogissa viljelijöiden kanssa.

TUOTEMYYNNTI 2025

RUUSUT SUOMEN MYYDYMPIÄ TUOTTEITA

Kuvat Fairtrade Deutschland e.V.
/ Anthony Odamo ja Fairtrade
Max Havelaar Switzerland

VIRO, LATVIA, LIETTUA

Baltia

Reilu kauppa ry lisensoi Reilun kaupan sertifiointimerkkiä Suomen lisäksi myös Virossa, Latviassa ja Liettuassa.

Taloudellisesti haastavasta tilanteesta huolimatta **jatkoimme määrätietoisesti Reilun kaupan vahvistamista ja tietoisuutta lisääviä toimia kaikissa Baltian maissa**. Virolainen tv-ryhmä vieraili Reilun kaupan kuukauden aikana ensimmäistä kertaa Reilun kaupan kahviosuuskunnassa Keniassa, ja vierailusta tehtiin juttu Viron yleisradioyhtiön ERR:n luonto- ja ympäristöohjelmaan "Osoon". Tavoitimme Reilun kaupan kuukausi -kampanjan aikana myös 5 000 oppilasta ja 500 opettajaa ja järjestimme opettajille koulutuksen siitä, miten koulumateriaalejamme voi opetuksessa hyödyntää.

Kuva Wara Vargas Fairpicture

TOP 5 BALTIAN TUOTTEET

1. Kahvi
2. Suklaapatukat
3. Sokeri
4. Konvehdit
5. Kylmät kahvijuomat

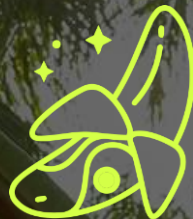
Uusi EUDR-hanke alkoi

Reilu kauppa käynnisti vuonna 2025 uuden LIFE FairTHRIVE EU-hankkeen, jossa tuemme PK-yrityksiä metsäkatoasetuksen vaatimusten ymmärtämisessä ja toimeenpanossa käytännönläheisellä tavalla.

-3,3 %

Paahdettu kahvi
1,24 milj. kg

+0,2 %

Banaani
8,5 milj. kg

-27,3 %

Kaakaopavut
1,6 milj. kg

+4,6 %

Kukat
63,2 milj. vartta

+10,2 %

Viini
848 000 l

-12,5 %

**Raakapuuvilla
(cotton lint)**
272 000 kg

-36 %

Muut hedelmät
206 700 kg

+2,9 %

Hunaja
51 900 kg

+54 %

Kylmät kahvijuomat
212 600 l

-2,9 %

**Tee ja
yrttihaudukkeet**
25 200 kg

-12,4 %

Pakattu sokeri
576 600 kg

Reilu kaupan tunnettuus pysyy vahvana

Verianin toteuttama **Reilun kaupan asema markkinoilla 2025** -tutkimuksen mukaan Reilun kaupan merkin tunnettuus säilyi erittäin vahvana: **lähes yhdeksän kymmenestä suomalaisesta tunnistaa Reilun kaupan merkin**. Tulos vahvistaa Reilun kaupan asemaa Suomen tunnetuimpana vastuullisuusmerkkinä. Tunnettuus on pysynyt vakaalla, korkealla tasolla viimeiset neljä vuotta.

Vuoden aikana **aktivoimme vaikuttajia kumppaniyritystemme tuotteita sisältäneillä tuotelähetyksillä ja Reilun kaupan banaaneihin keskittyneellä kampanjalla**. Vaikuttajamarkkinoinnin potentiaalinen kokonaistavoittavuus oli liki kaksi miljoonaa, ja tavoitimme myös **sosiaalisen median tileillämme** vuoden aikana satojatuhansia suomalaisia.

TIESITKÖ?

89%

suomalaisista tunnistaa Reilun kaupan merkin (Verian, 2025).

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen & viestintä

”

**Yritysvastuulaki eteni Suomessa,
ja direktiivin keskeinen
huolellisuusvelvoite säilyi
omnibusista huolimatta.
Järjestöjen vaikuttamisella on
ollut keskeinen rooli yritys-
vastuun oikeudellistumisessa.**

Vastuullisuusjohtaja Joesetta Nousjoki

**Reilu kauppa osallistui
kansallista yritysvastuulakia
valmistelevaan ministeriön
seurantaryhmään.**

*Koulutimme ja kiritimme
yrityksiä
huolellisuusvelvoitteen
toimeenpanossa
toimitusketjuissa.
Erityisesti elämiseen
riittäviin tuloihin liittyvät
toimet ja käytännöt
kiinnostivat.*

YRITYSTEN IHMISOIKEUSTYÖN SELVITYS 2025

Toteutimme [Yritysten ihmisoikeustyön selvityksen](#) yhdessä FIBSin ja Threefold Sustainabilityn kanssa.

Selvitys koostui

1. yritysten ihmisoikeuksia koskevaa huolellisuusprosessia kartoittavasta kyselystä
2. ihmisoikeuskäytäntöjä kahvi- ja kaakaohankinnoissa kartoittavista haastatteluista ja
3. hyviä käytäntöjä yrityksissä kartoittavista haastatteluista.

Kyselyyn vastasi yhteensä 61 yritystä ja haastatteluihin 18 yritystä.

Selvityksen mukaan:

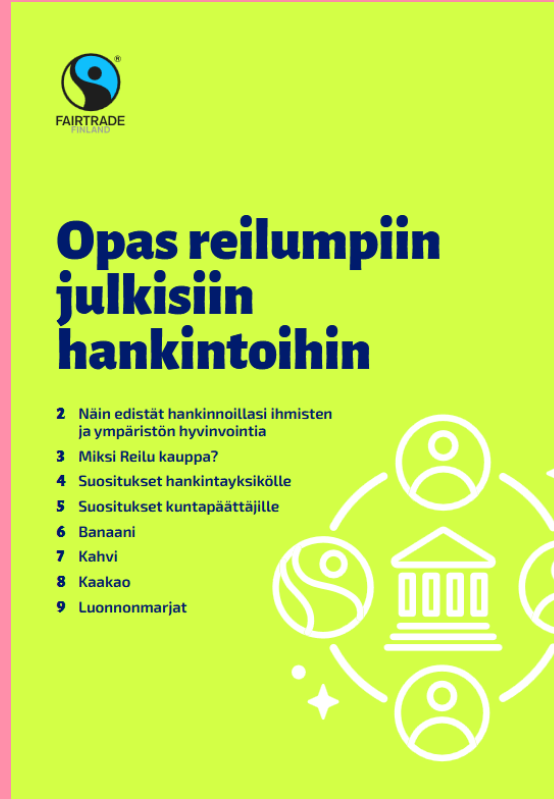

- Vain harvat suomalaisyritykset hallitsevat vaikutuksia ihmisiin toimitusketjun alkupäässä, missä suurimmat riskit usein ovat.
- Yritysten sisäiset prosessit ihmisoikeuksista huolehtimiseksi ovat kuitenkin kehittyneet, ja yhä useampi toiminto on mukana vastuullisuustyössä.
- Suomalaiset elintarvike- ja vähittäiskaupan yritykset tunnistavat kaakao- ja kahvihankintoihinsa liittyviä ihmisoikeusriskejä, mutta **toimet köyhyyden ja lapsityön vähentämiseksi puuttuvat.**

Yritysten tulisi panostaa ostokäytännöistä johtuvien haittavaikutusten selvittämiseen ja elämiseen riittävien tulojen mahdollistamiseen koko tuotantoketjussa.

Julkaisimme keväällä 2025 oppaan tukemaan reilumpia julkisia hankintoja.

Opas tarjoaa hankintayksiköille käytännön ohjeita ja työkaluja hankintojen vastuullisuuden huomioimiseksi kahvin, kaakaon, banaanin ja kotimaisten luonnonmarjojen osalta.

Nuoret mukaan!

Kerroimme vuoden aikana Reilusta kaupasta sadoille nuorille Aalto-yliopistossa, Tikkurilan lukiossa ja Mercuria kauppappilaitoksessa.

Reilu kauppa oli vuonna 2025 Mercurian tuote- ja palveluneuvonnan kurssin pääteema, ja perehdytimme opiskelijat aiheeseen kurssin alussa.

Toteutimme opiskelijoiden keskuudessa kyselyn: 77 % Reilun kaupan korkeakoulujen opiskelijoista vaihtaisi lempisuklaansa, jos tietäisi sen tuotannossa käytetyn lapsityövoimaa.

Viestinnässä suklaan vuosi

Kasvatamme suomalaisten ymmärrystä arkisten ruokien ja juomien ihmisoikeus- ja ympäristöriskeistä – sekä keinoista vaikuttaa niihin positiivisesti.

Vuonna 2025 viestimme muun muassa

- kehitysyhteistyöohjelmamme 2022–2025 keskeisistä tuloksista ja vaikuttavuudesta
- ilmastonmuutoksen vaikutuksista kahvintuotantoon
- metsäkadosta ja metsäkatoasetuksesta
- kotimaisten marjanpoimijoiden riistosta
- yritysvastuudirektiivistä ja muusta yritys vastuusääntelystä
- lapsityövoimasta suklaan tuotannossa

Haluamme viestinnällämme lisätä tietoa ja toivoa monimutkaisten ongelmien keskellä ja kutsua mukaan edistämään reilumpaa kaupankäyntiä.

MEDIASSA

2,7 M

Kaakaokampanjan mediaosumien kokonaistavoittavuus

32%

suomalaisista ei syksyn 2025 tutkimuksemme mukaan tiennyt kaakaon lapsityövoimasta. Laajan kampanjointimme jälkeen osuus oli supistunut 24 prosenttiin (Verian 2025, 2026).

Reilun kaupan viikot

Kampanjan kokonaistavoittavuus

4,1 M

199

kumppanien postausta

Haluumme lasten olevan lapsia

Emme kaakaaviljelmien työntekijöitä

Suklaan tuotanto hukuttaa lapsuuden

Haluumme lasten olevan lapsia

Emme kaakaaviljelmien työntekijöitä

Kampanjan teemana kaakao ja lapsityö

- Vuoden pääkampanjamme tavoite oli kasvattaa suomalaisten tietoisuutta suklaan ja kaakaon tuotannon lapsityövoimasta, joka on tutkimustemme mukaan suomalaisille tärkein vastuullisuusteema (Verian 2024, 2025).
- Kampanjaan osallistui monia toimijoita ja kumppaneitamme, esimerkiksi useita yrityksiä ja järjestöjä sekä Reilun kaupan kuntia, oppilaitoksia ja seurakuntia.
- Kaksiviikkoisen kampanjan aikana teema sai paljon näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa, mediassa, vaikuttajakentällä ja muissa kanavissa.

Kehitysyhteistyö- ohjelma

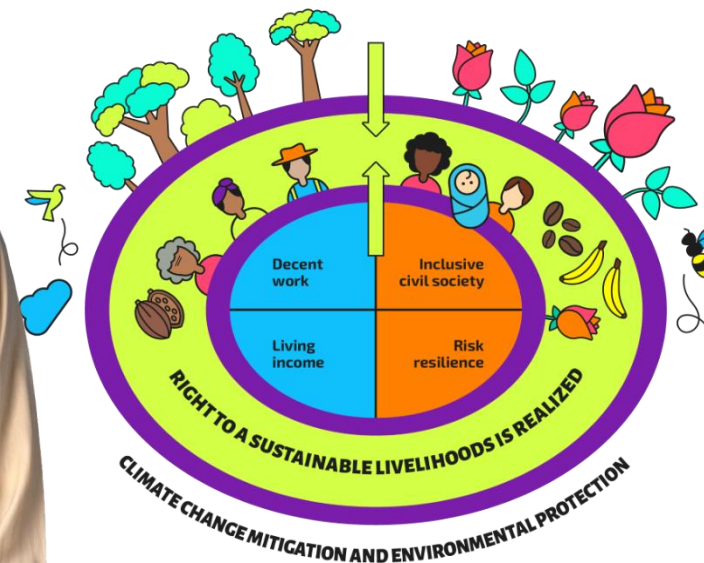
”

Syrjimättömyyden vaatimus paperilla ei nosta naista johtoon tai työllistä vammaista. Ohjelmamme menee sinne, missä sertifiointin rajat tulevat vastaan. Luomme pysyvää muutosta haavoittuvimmassa asemassa olevien arkeen.

Ohjelmajohtaja Teemu Sokka

MUUTOSTEORIA

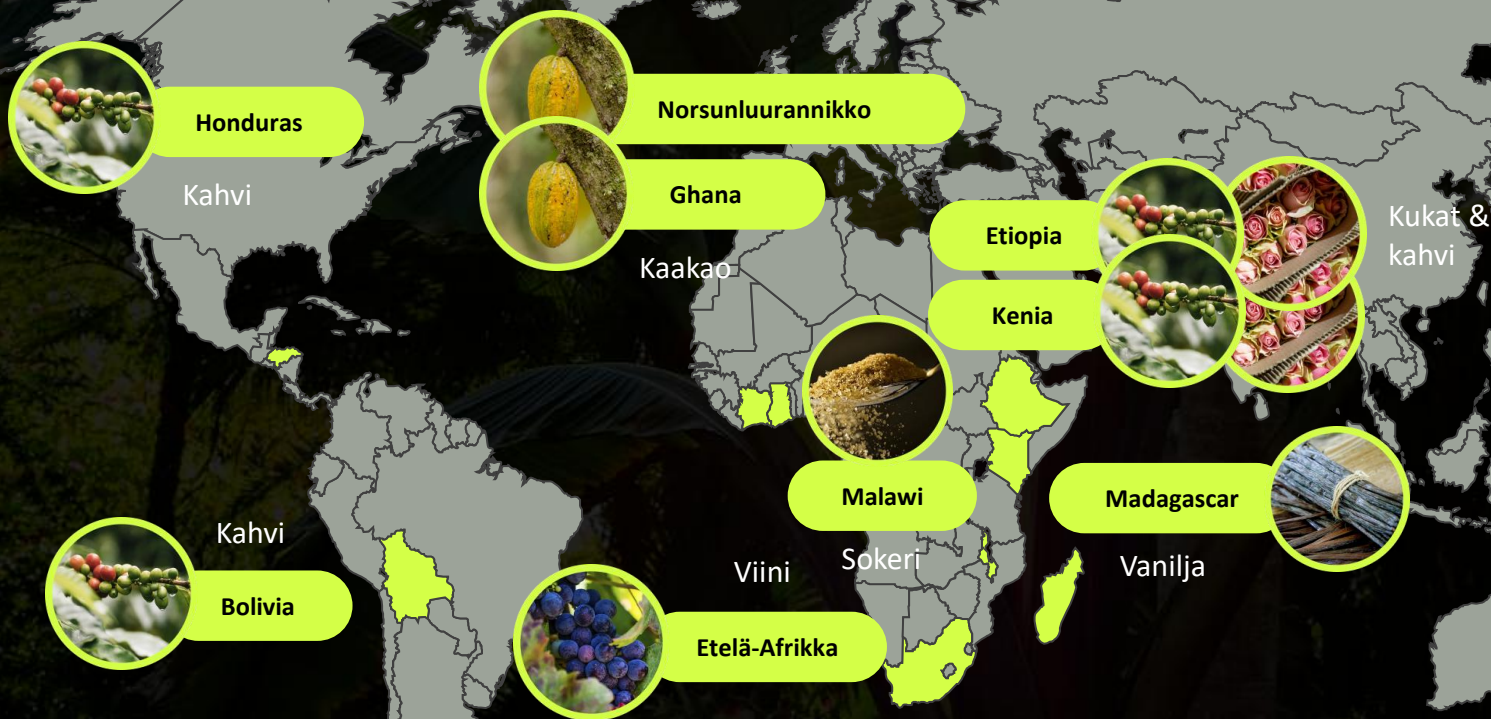
Ohjelman tavoitteenasettelu perustuu donitsitalousmalliin. Malli rakentuu elämän välttämättömyyksistä koostuvasta sosiaalis-taloudellisesta perustasta ja luonnonvarojen asettamasta ekologisesta katosta. Tavoitetaso jää näiden kahden väliin.

Ohjelma 2022–2025

Reilu kauppa ry:n DONUTS-kehitysyhteistyöohjelman ensimmäinen nelivuotinen vaihe päättyi vuoden 2025 lopussa. Ohjelma koostui 15 hankkeesta Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa sekä viestintä- ja vaikuttamistyöstä. Ohjelman kokonaiskustannukset olivat 11,7 miljoonaa euroa, ja sen rahoittivat Suomen ulkoasianministeriö sekä lukuisat yritykset. Vuonna 2025 hankkeet tavoittivat 48 000 suoraa hyödynsaajaa.

OHJELMA 2026–2029

Vuonna 2025 valmisteltu ohjelman uusi nelivuotinen vaihe vuonna alkoi 2026, ja se koostuu yhdeksästä hankkeesta Afrikassa. Uuden ohjelmavaiheen budjetti on noin 11 miljoonaa euroa, ja sen rahoittaa ulkoministeriö sekä monet yritykset: Meira, SOK, Kesko, Aldi, Tony's Chocolonely, Chocolats Halba...

TULOKSIA 2022 –2025

Sosiaalinen kestävyys:

83%

tuottajista kokee tuottajajärjestön olevan inklusiivinen ja demokraattinen (lähtötaso 48 %)

Taloudellinen kestävyys:

70%

tuottajista sai monipuolistettua toimeentulonsa lähteitä

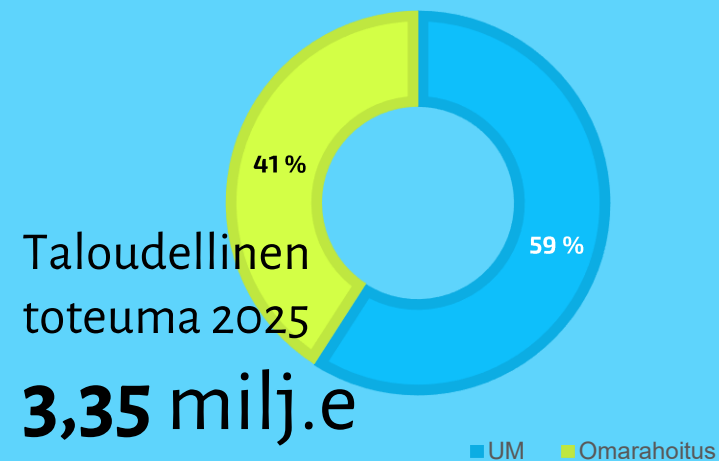
Ekologinen kestävyys:

91%

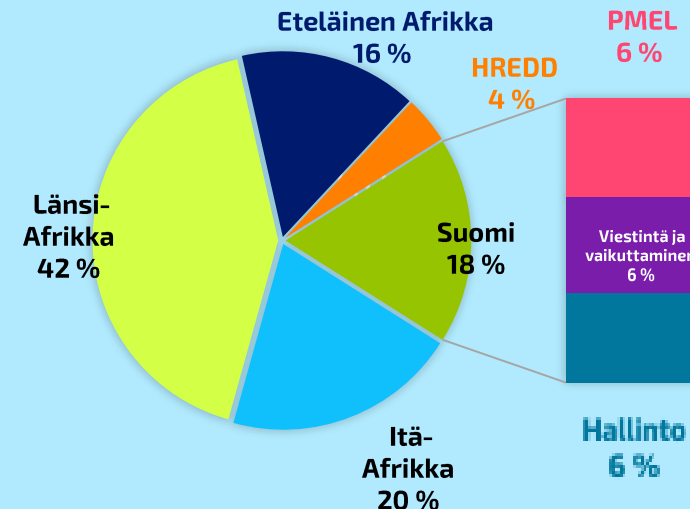
viljelijöistä soveltaa nyt ympäristöystävällisiä tuotantotapoja (lähtötaso 21 %)

Kuva Fabian Sturm

TALOUS 2025

KULUT 2025

EVALUAATIO

Ohjelman evaluaatio

METODI

Meta-arviointi: projektien evaluaatioraportit, sidosryhmähaastatteluja sekä verkkokyselyjä ja työpajoja.

Arviointikriteerit: relevanssi, koherenssi, vaikuttavuus, tehokkuus, vaikutukset ja kestävyys. Lisäksi arvioitiin ohjelman johtamista, hallintoa ja prosesseja.

Ohjelma on parantanut viljelijöiden ja työntekijöiden tulotasoa sekä yleisiä elinolosuhteita.

Kuva Nipah Dennis

Evaluaation mukaan ohjelma on osoittautunut erittäin merkitykselliseksi sidosryhmilleen ja vastannut tehokkaasti oikeudenhaltijoiden tarpeisiin. Muun muassa:

- *esimerkillistä työtä vammaisten henkilöiden kanssa Etiopiassa.*
- *Merkittäviä tuottavuuskasvuja; suora vaikutus toimeentuloon ja tilojen kannattavuuteen.*
- *Dynaamisen peltometsätalouden laajamittainen käyttöönotto, maaperän terveyden ja ilmastonmuutoksen sietokyvyn parantaminen samalla, kun luonnonmetsiin kohdistuvaa painetta vähennetään.*

Tutkimus: Elämiseen riittävä palkka viiniviljelmillä

Kuva Nipah Denni

Vuoden 2025 tutkimus oli osa ohjelman kehitysyhteistyöhanketta, jota ovat rahoittaneet ulkoministeriön lisäksi Alko, Systembolaget ja Vinmonopolet. Tutkimuksen tekivät Kapkaupungin yliopiston ja Anker Research Instituten tutkijat. Anker-metodilla tehty tutkimus perustuu tarkkaan paikalliseen aineistoon, kuten ruoan hintoihin ja asumiskustannuksiin, sekä työntekijöiden haastatteluihin keskeisillä viinintuotantoalueilla. Viinitilojen työntekijöiden palkkakehityksen tiellä on monia esteitä, joista yksi on ollut aiempi epätietoisuus asiallisesta palkkatasosta. Tutkimustulos on tärkeä työkalu neuvotteluihin ja tavoitteiden asettamiseen.

Kuva Rauli Farias

Elämiseen riittävä palkka

Kattaa elämisen perustarpeet (ruoka, asuminen, terveydenhuolto, koulutus) ja mahdollistaa osallistumisen yhteiskuntaan ilman jatkuvaa taloudellista hätää

Tutkimuksen mukaan lakisääteisen vähimmäispalkan ja todellisen elämiseen riittävän palkan välillä on lähes 50 prosentin kuilu.

Lakisääteinen minimipalkka:

290 e/kk

Elämiseen riittävä palkka eli Living Wage Benchmark:

410 e/kk

HREDD- osaamiskeskus

*(Centre of Excellence on Human Rights and
Environmental Due Diligence, HREDD)*

Ihmisoikeustyön osaamiskeskus toimii Reilu kauppa ry:n siipien suojissa. Reilun kaupan ihmisoikeustyötä globaalisti tukevan keskuksen toiminnan rahoittaa Fairtrade International.

HREDD-OSAAMISKESKUS

”

Reilu kauppa on vastuullisuuskumppani kaikille tuotantoketjun toimijoille viljelijöistä vähittäiskauppaan ja kuluttajiin.

Kansainvälisen ihmisoikeustyön johtaja Tytti Nahi

KOULUTUSTA VIJELIJÖILLE

Osaamiskeskus tukee Reilun kaupan yhteistyötä viljelijäorganisaatioiden ja yritysten kanssa ympäri maailman.

6 204

alkutuottajien edustajaa osallistui Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa Reilun kaupan koulutuksiin ihmisoikeuksiin ja ympäristöön keskittyvän due diligencen vahvistamiseksi omissa organisaatioissaan.

Vuonna 2025 teemassa järjestettiin 232 koulutusta.

NÄIN VAIKUTIMME

Dialogi- hankkeet

Vuosina 2024-2025 toteuttamamme viisi pilottihanketta Afrikassa ja Aasiassa osoittivat, että hyvin järjestetty vuoropuhelu viljelijöiden, viljelijäosuuskuntien ja eurooppalaisten ostajayritysten välillä voi auttaa yrityksiä ymmärtämään tuotantoketjunsä riskejä ja edistää yhteistyötä niiden ratkaisemiseksi.

Due diligenceen liittyvät lait ja normit edellyttävät yrityksiltä merkityksellistä vuoropuhelua sidosryhmien kanssa.

Reilu kauppa fasilitaattorina

Reilun kaupan järjestöt tekevät läheistä yhteistyötä sekä viljelijöiden että ostajayritysten kanssa ja ovat hyvässä asemassa fasilitoimaan merkityksellistä vuoropuhelua.

Ghana

Kaakao

Kenia

Kukat

Intia

Puuvilla

Filippiinit

Sokeri

Sokeri

Fiji

TIETOA VALITUSKANAVISTA

Reilun kaupan valituskanavat antavat mahdollisuuden ilmoittaa ongelmista sertifioitujen yritysten tai Reilun kaupan omassa toiminnassa.

Emme voi yksin korjata kaikkia tuotantoketjujen ongelmia, mutta edistämme ihmisoikeusrikkomusten korjaamista ja korvaamista yhdessä yritysten ja viranomaisten kanssa.

Löydät lisätietoa uusista [esitteistämme](#).

RISKIKARTTA

Reilun kaupan riskikartta tukee yrityksiä ihmisoikeus- ja ympäristöriskien arvioimisessa.

Vuonna 2025 kartta laajeni kattamaan 16 tuotetta ja tuoteryhmää:

- banaani
- hunaja
- kahvi
- kaakao
- kukat
- puuvilla
- sokeri
- tee
- urheilupallot
- viini
- hedelmät
- pähkinät ja öljyt
- vihannekset
- viljat
- yrtit ja mausteet
- hiilikompensaatio.

